

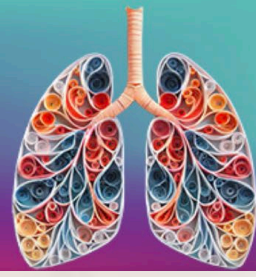
Uluslararası Katılımlı

AKCİĞER SAĞLIĞI KONGRESİ

UASK 2026

Sizin Sesiniz, Sizin Kongreniz...

25-28 MART 2026
Sueno Deluxe Hotel, Belek/Antalya

MEKANİK VENTİLASYON MODLAR VE AYARLAR

Dr. Mehtap Pehlivanlar KÜÇÜK

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı

Yoğun Bakım Bilim Dalı, Trabzon, Türkiye

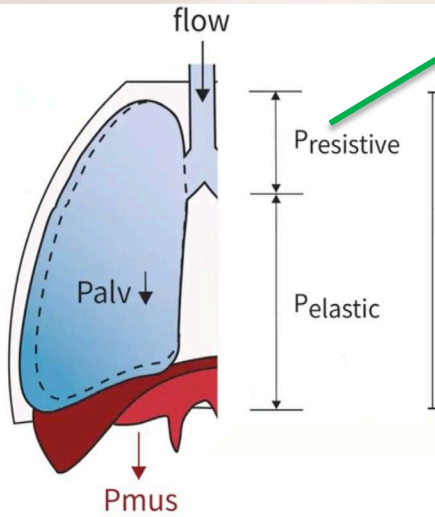
SUNUM PLANI

- **Amaç**
- **Solunum Sistemi Mekanikleri**
- **Geleneksel Ventilasyon Modları**

MEKANİK VENTİLATÖR AMAÇ

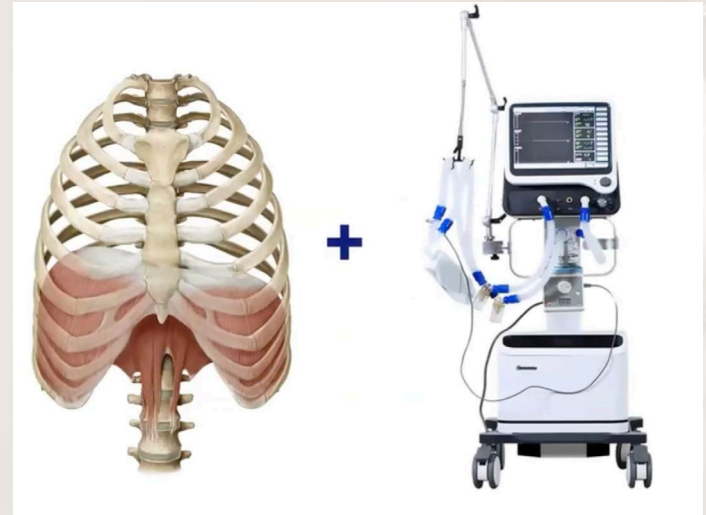
Solunum Bileşenleri/Hareket Denklemi

Hareket Denklemi

$$P_{tot} = P_{resistive} + P_{elastice}$$
$$P_{tot} = (\text{flow} \times \text{resistance}) + (\text{volume} \times \text{elastance})$$

	Z	
Conducting zone	Trachea	0
	Bronchi	1
		2
		3
	Bronchioles	4
		5
Terminal bronchioles		16
Transitional and respiratory zones	Respiratory bronchioles	17
	18	
	19	
	Alveolar ducts	20
	21	
	22	
	Alveolar sacs	23

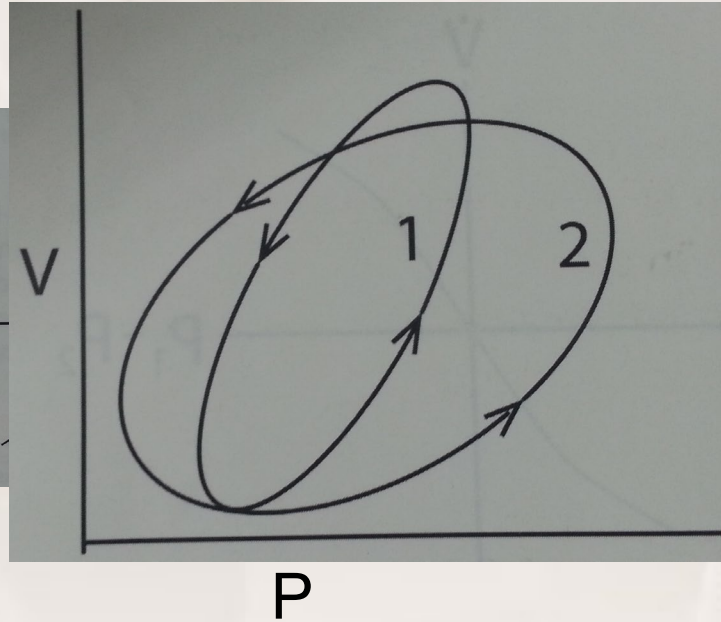
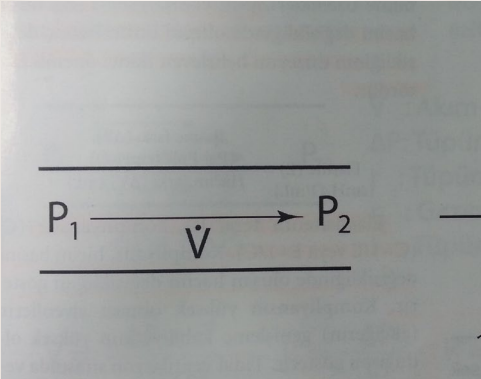
$$P_{tot} = P_{aw} + P_{mus}$$

Hedef: Hastanın ventilatör sinyalleriyle senkronizasyonu

SOLUNUM SİSTEMİ MEKANİKLERİ I

Tüp (trakea, bronşlar)

- Belli çap ve uzunluktaki tüpün iki ucu arasındaki **Basınç farkı**
- **Akım**
- **Direnç**

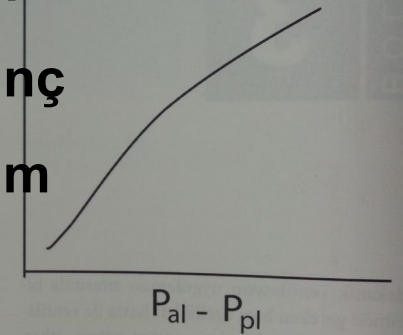
Kese (alveoller)

- **Gaz hacmi (V)**
- Kese duvarını genişleten **Basınç (P) farkı**

• **Akım**

• **Basınç**

• **Hacim**

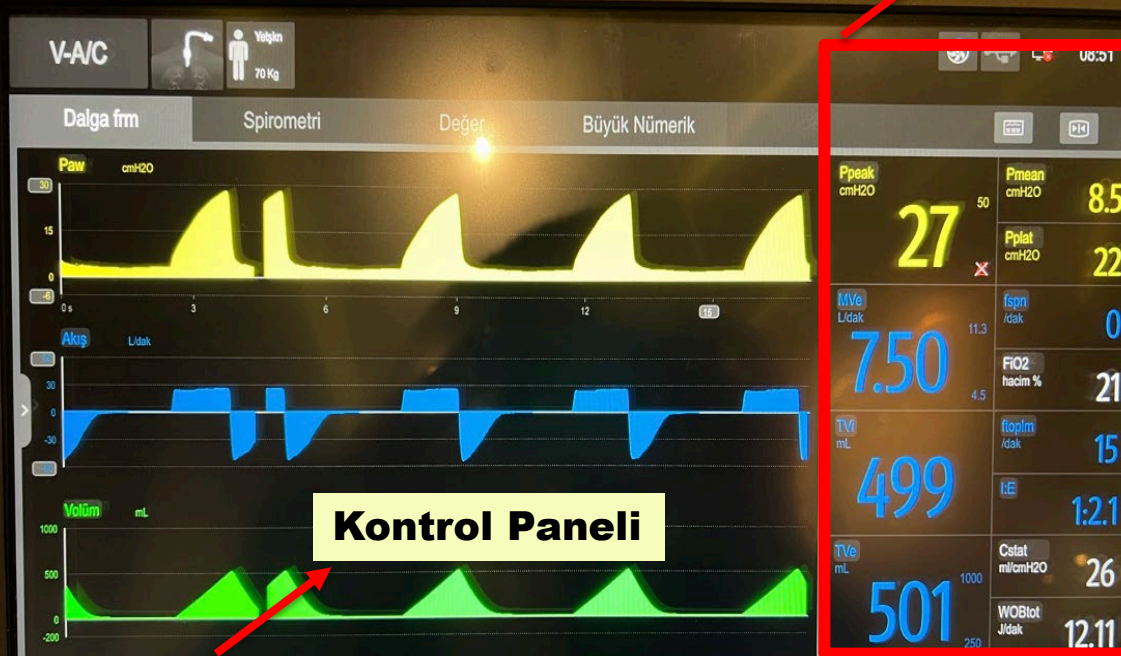
Mekanik Ventilatör Teknik Özellikleri

MOD TANIMI

Soluğun hastaya **nasıl** verildiğinin, verilen solukun **kontrolünün** ve solunum fazları arasındaki **geçişlerin** tanımlanması

Monitörizasyon Paneli

TEMEL AYARLAR

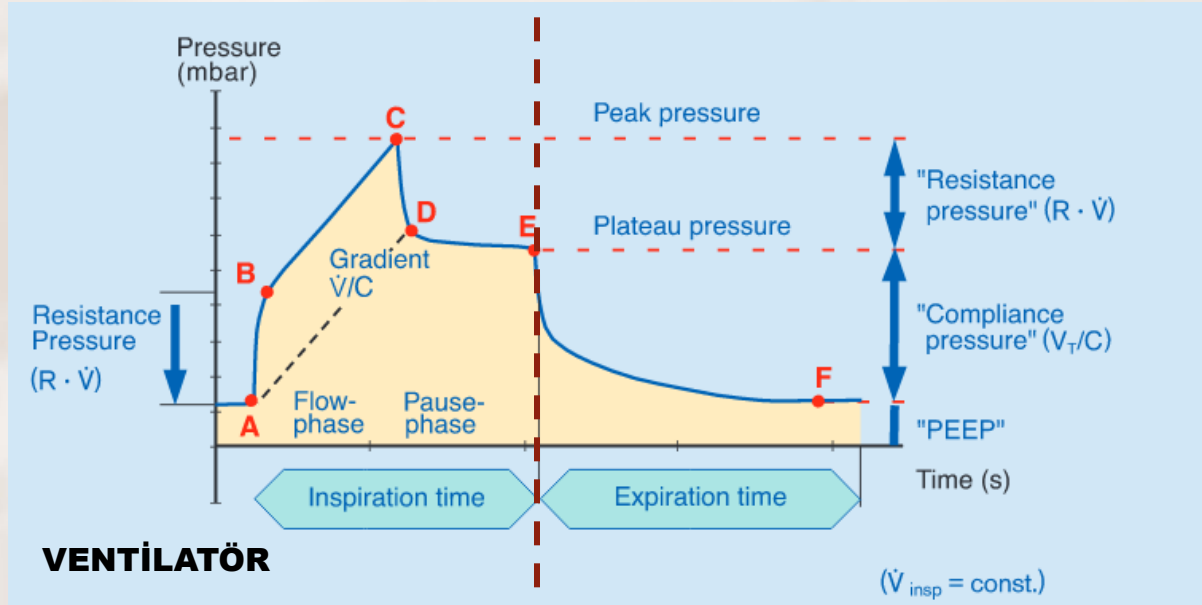
Kontrol Paneli

- Tidal Volüm (VTi, Vte): 6-8 ml/kg
- Solunum Hızı (f): 12-30/dk
- FiO₂
- PEEP: 5 cmH₂O +
- PS, P insp
- İ/E: 1:2-1:4, Ti: 0.8–1.2 sn
- Tetik: -2,+2 Akım/ Basınç
- Akım hızı (30-60 l/dk)
- **Mve L/dk = VT X f = 6-10 lt/dk**

V-A/C	AMV	P-A/C	P-SIMV	V-SIMV	APRV	PRVC-SIMV	DuoLevel	...	CPRV
%O ₂ 21	TV 500	f 15	Tinsp 1.30	PEEP 3	Tpause(%) OFF	Yardım ON	Otomatik Döngü OFF	F-Tik 2.0	...

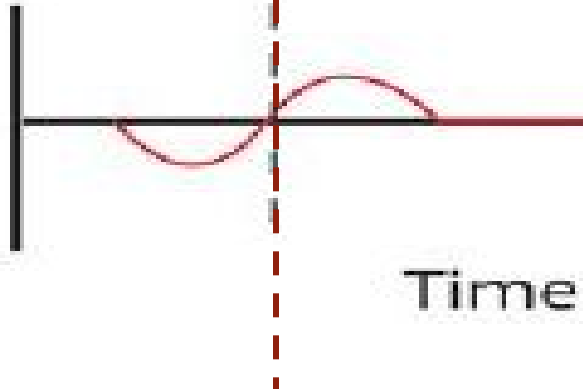
Mekanik Ventilatör Teknik Özellikleri

SOLUNUM SIKLUSU VE FAZ / KONTROL DEĞİŞKENLERİ 1

SPONTAN

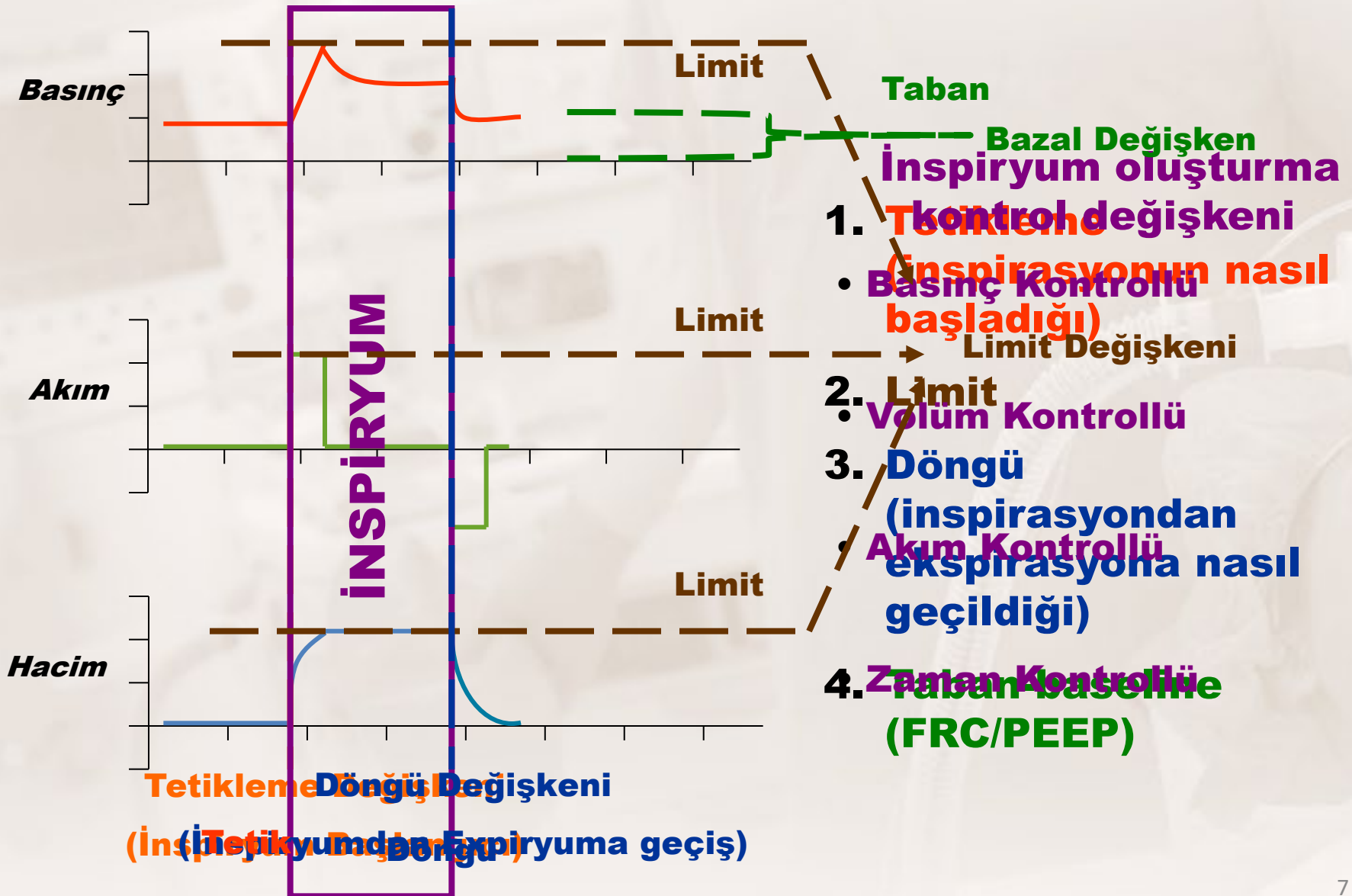
P_{aw}

1. Ekspiryum Sonlanması (İnspiryum başlaması)
2. İnspirasyon
3. İnspiryum Sonlanması (Ekspiryum başlaması)
4. Ekspiryum

Mekanik Ventilatör Teknik Özellikleri

SOLUNUM SIKLUSU VE FAZ / KONTROL DEĞİŞKENLERİ 2

Mekanik Ventilatör Teknik Özellikleri

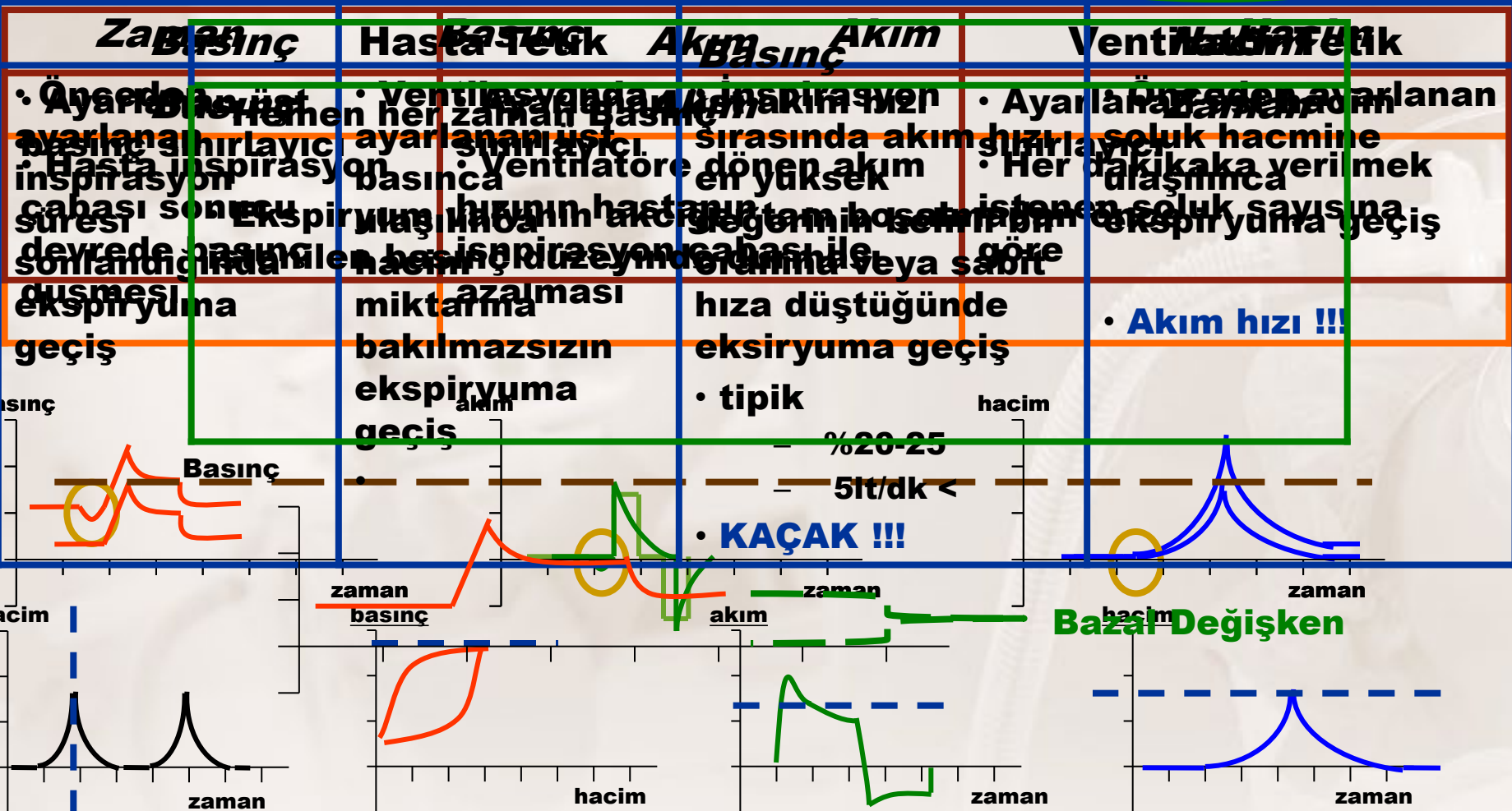
SOLUNUM SIKLUSU VE FAZ / KONTROL DEĞİŞKENLERİ 3

Tetikleme

Limit

Döngü

Taban-baseline

Mekanik Ventilatör Teknik Özellikleri

SOLUNUM SIKLUSU VE FAZ / **KONTROL DEĞİŞKENLERİ 4**

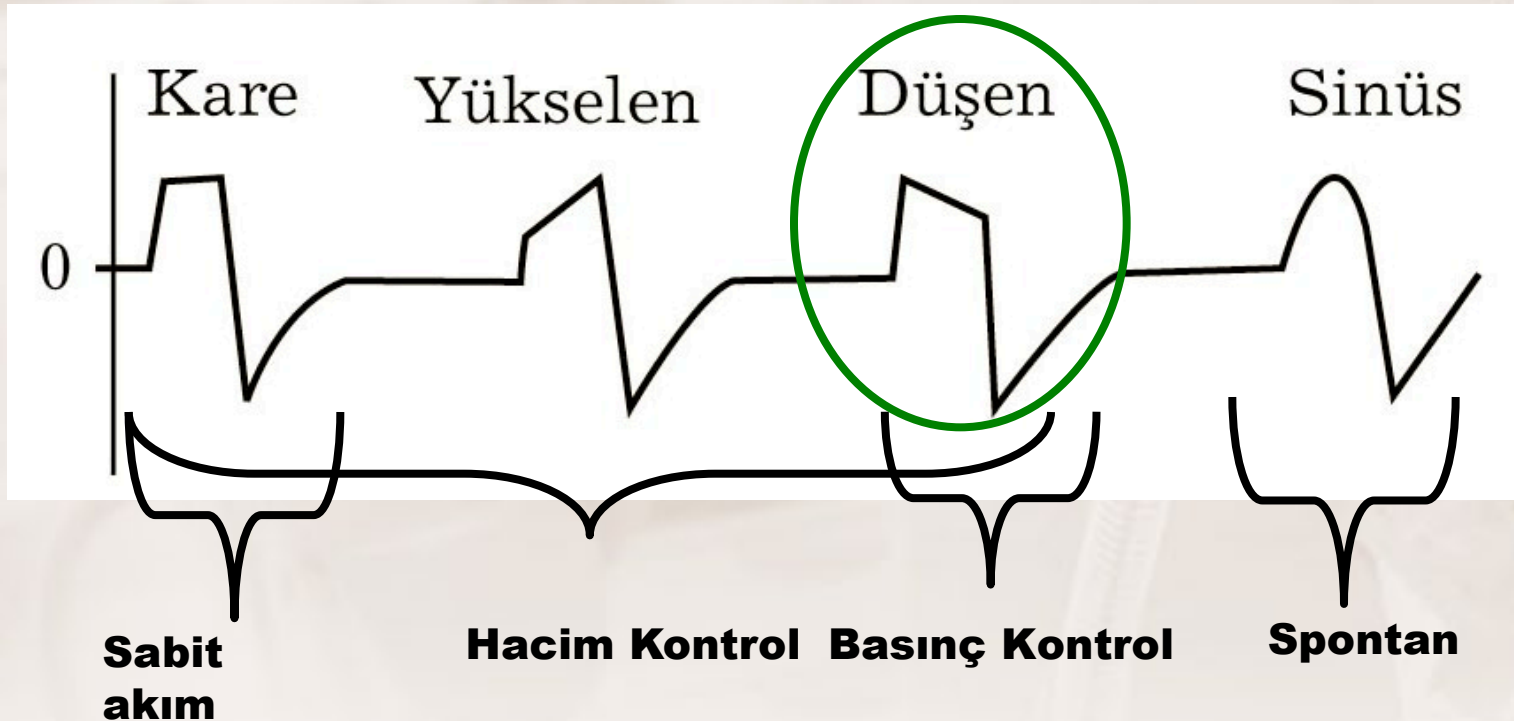
Basınç

Hacim

Akım

Zaman

- İspirasyonu kontrol etmek için geri bildirim (feedback) sistemi hangisi?

- **Düşen akım** Gereken hacmin büyük kısmı erken inspirasyon fazında **ARDS**

Geleneksel Ventilasyon Modları

SINIFLAMA

ARDIŞIK soluk özelliklerine göre

- Sürekli Zorunlu Ventilasyon (*CMV, continue mandatory ventilation*)
- Aralıklı Zorunlu Ventilasyon (*SIMV, synchronized intermittent mandatory ventilation*)
- Basınç Destekli Ventilasyon (*PS, pressure support ventilation*)
- Sürekli Spontan Solunum (*CSV, continue spontaneous ventilation; CPAP, BIPAP*)
- Zorunlu?, Asiste?, Support?

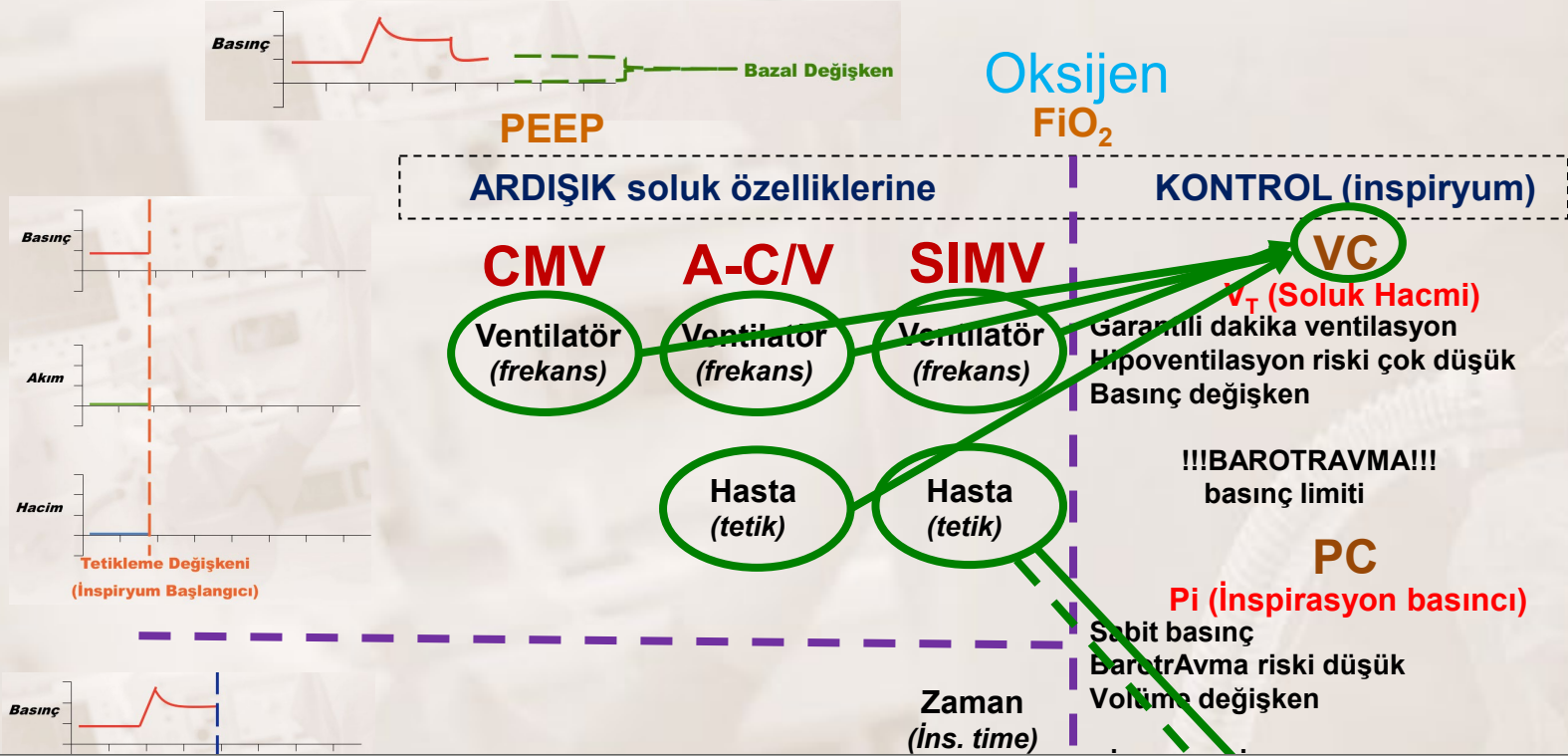
Soluk içindeki **KONTROL** değişkenine göre

- Hacim Kontrollü (*VC, Volume control*) → **CMV-VC**
SIMV-VC
- Basınç Kontrollü (*PC, Pressure Control*) → **SIMV-PC**
CMV-PC

**HASTA
TETİK**

Geleneksel Ventilasyon Modları

SINIFLAMA

Mod	TV	f	Üst basınç	Alt basınç	Tetikleme duyarlılığı	FIO ₂	Akım	İnspirasyon süresi	Ekspiratuar tetikleme düzeyi
CMV	+	+	-	-	-	+	+	+	-
A/C	+	+	-	-	+	+	+	+	-
SIMV	+	+	-	-	+	+	+	+	-
PSV	-	-	+	+	+	+	-	-	+

CMV: Kontrollü mekanik ventilasyon, A/C: Asist kontrol, SIMV: Senkronize aralıklı zorunlu ventilasyon, PSV: Basınç destekli ventilasyon.

Geleneksel Ventilasyon Modları

A/C (Asiste Kontrol)

CMV-VC

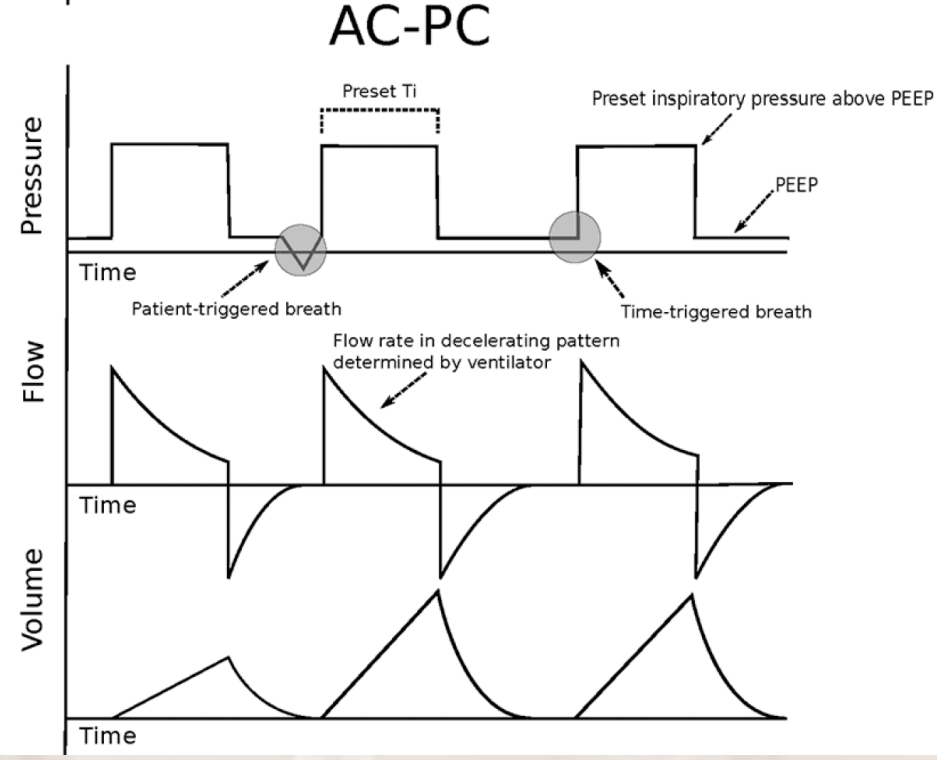
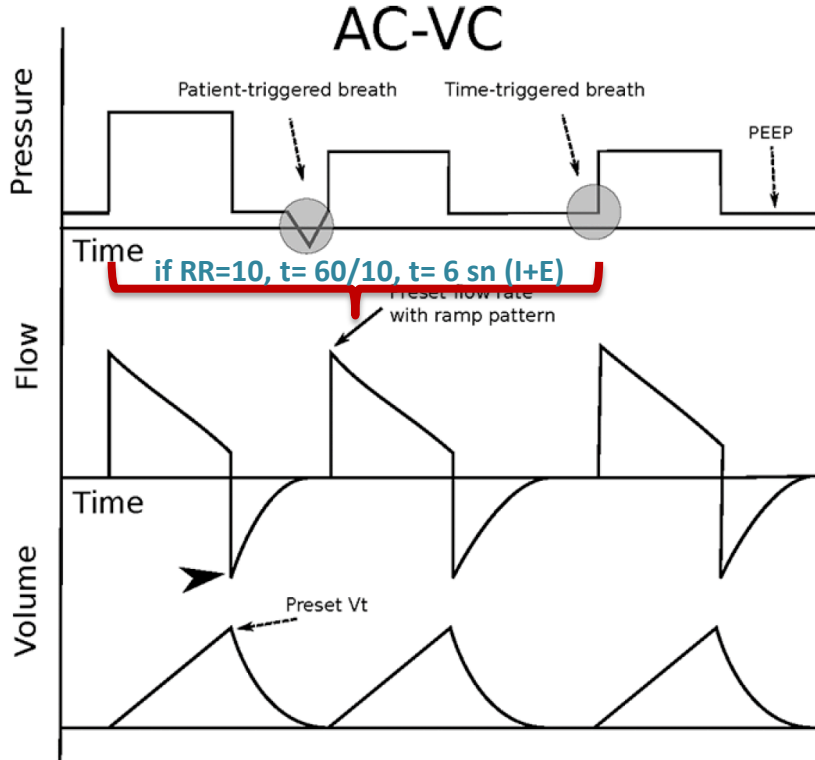
CMV-PC

SIMV

PSV

CPAP

HER SOLUK AYNIDIR!

Ayarlanacak Parametreler;
FiO2, PEEP, Frekans, Tetik
VT, Akım Hızı

$$T_i = \frac{\text{Tidal Volüm (Vt)}}{\text{Akım Hızı (Flow)}}$$

TV: 500 mL, Akım hızı: 60 L/dk(1000 mL/sn)
Ti: 500 mL / 1000 mL/sn = 0.5 saniye

Ayarlanacak Parametreler;
FiO2, PEEP, Frekans, Tetik
Çıkış süresi, PInsp, TInsp

Akım hızı;
Basınç düzeyi,
hava yolu
direnci,
kompliyans
ilişkili

Geleneksel Ventilasyon Modları

A/C (Asiste Kontrol)   **CMV-VC**   **CMV-PC**   **SIMV**   **PSV**   **CPAP**

- Solunumu hasta veya makine başlatır
- Hastanın **solunum eforu varsa** ventilatör hastanın her solunumunu önceden belirlenmiş sabit hacimle destekler
- **A/C** modda yedek solunum sayısı belirlenir
- Hastanın solunum sayısı belirlenen sayının altına inerse ventilatör ayarlanan solunum sayısına tamamlar
- **A/C** modda solunum ya hastanın (inspirasyon eforuyla) tetiklemesiyle (Asist) ya da belirlenmiş frekansla zaman tetiklemesi ile (kontrol) başlatılır
- **A/C** modun **CMV'den farkı hastanın solunumu başlatabilmesidir**
- Solunum sayısını ve dakika ventilasyonu hasta belirler, diğer parametreler ventilatör tarafından belirlenir

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

SIMV

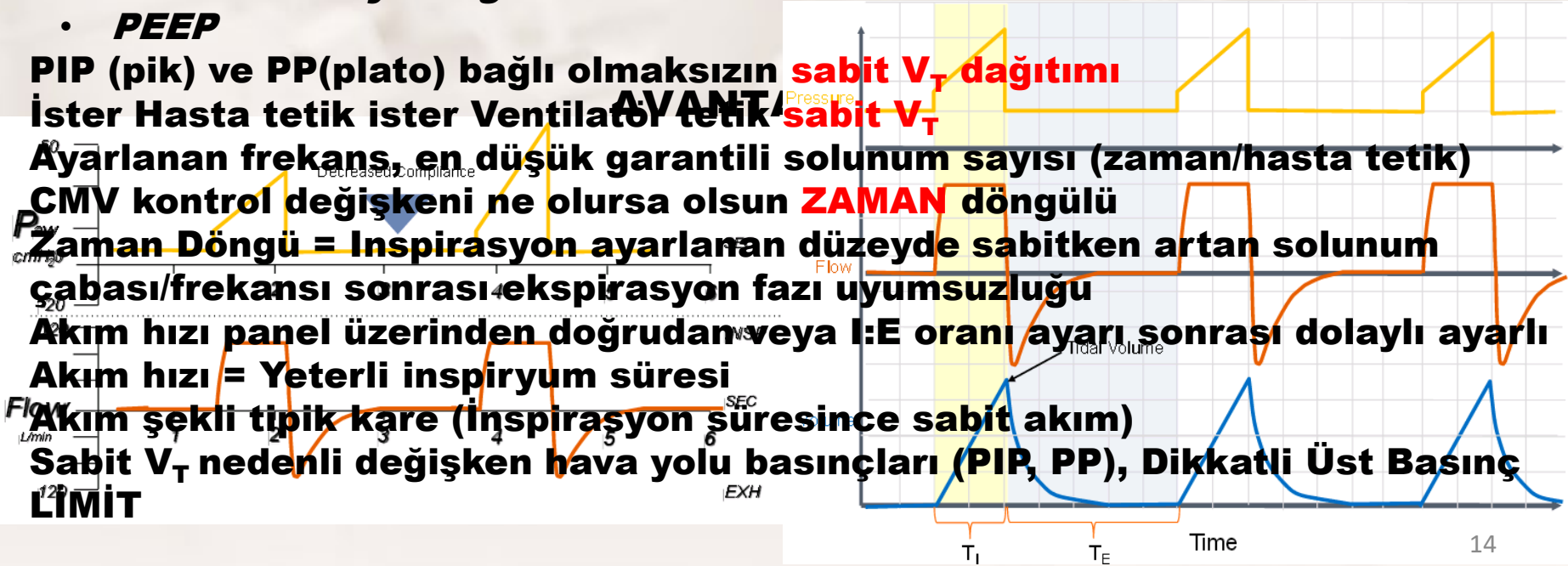
PSV

CPAP

BILEVEL

SÜREKLİ ZORUNLU VENTİLASYON - VOLÜM KONTROLLÜ

- İlk başlandığında genellikle seçilen mod
- Ayarlanan değişkenler
  - **V_T (Soluk Hacmi)**
  - Frekans (Soluk Sayısı)
  - Akım hızı veya I:E (inspirasyon süresi, I:E oranı)
  - İnspirasyon akış biçimi
  - *Üst basınç limiti*
  - FiO_2
  - *Tetikleme duyarlılığı*
  - **PEEP**
- PIP (pik) ve PP(plato) bağlı olmaksızın **AVANTAJI** sabit V_T dağıtımı
- İster Hasta tetik ister Ventilator tetik **sabit V_T**
- Ayarlanan frekans, en düşük garantili solunum sayısı (zaman/hasta tetik)
- CMV kontrol değişkeni ne olursa olsun **ZAMAN** döngülü
- Zaman Döngü = İnspirasyon ayarlanan düzeyde sabitken artan solunum çabası/frekansı sonrası ekspirasyon fazı uyumsuzluğu
- Akım hızı panel üzerinden doğrudan veya I:E oranı ayarı sonrası dolaylı ayarlı
- Akım hızı = Yeterli inspiyum süresi
- Akım şekli tipik kare (İnspirasyon süresince sabit akım)
- Sabit V_T nedenli değişken hava yolu basınçları (PIP, PP), Dikkatli Üst Basınç LİMİT

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

SIMV

PSV

CPAP

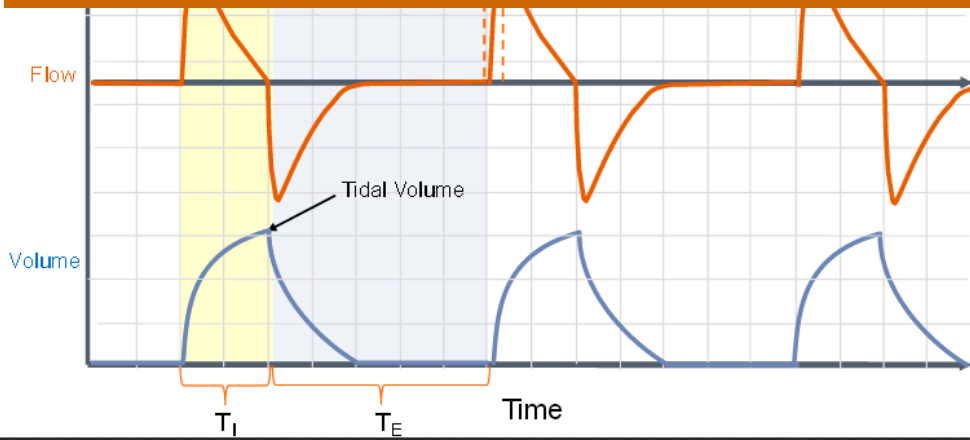
BILEVEL

SÜREKLİ ZORUNLU VENTİLASYON – BASINÇ KONTROLLÜ

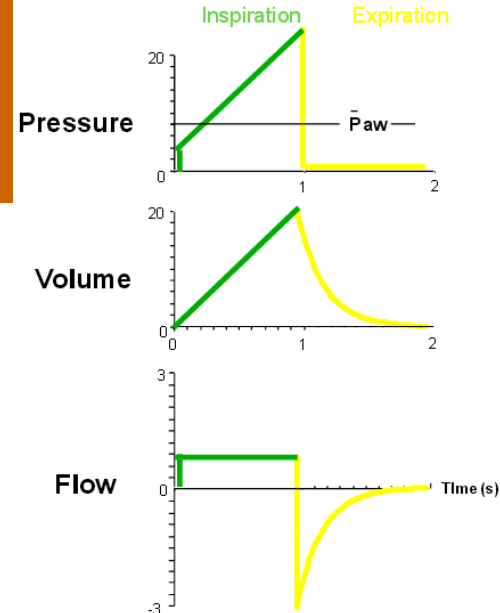
- Kontrol değişkeni basınç (geri bildirim)
- Ayarlanan değişkenler
  - **İnspirasyon basıncı**
  - **Frekans (Soluk Sayısı)**
  - **I:E (inspirasyon süresi, I:E oranı)**
  - **Üst basınç limiti**
  - **FiO₂**
  - **Tetikleme duyarlılığı**
  - **PEEP**

CMV-VC İLE EN ÖNEMLİ FARK

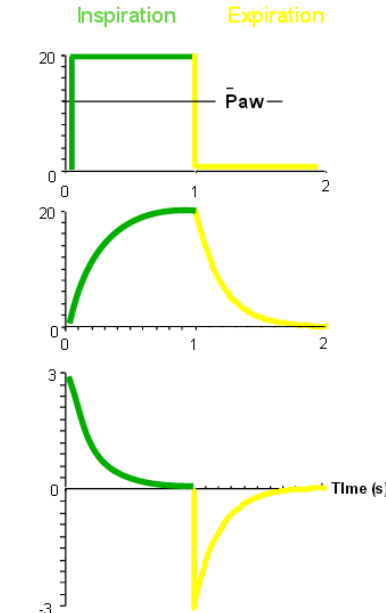
- Akım şekli yalnızca yavaşlayan akım
- Akım hızı kullanıcı değil ventilatör ayarlı

Volume/Flow Control

Pressure Control

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

SIMV

PSV

CPAP

BILEVEL

SENKRONİZE ARALIKLI ZORUNLU VENTİLASYON

- SIMV = Senkronizasyon + IMV

- Zorunlu soluklarda Hasta yeterli SÜREKLİ yapmazsa ventilatör tarafından soluk tetik
- Spontan soluklar desteksiz

- Zorunlu soluklar CMV gibi Volüm/Basınç Kontrollü (SIMV-PC veya SIMV-VC) ZORUNLU SOLUK
- Zaman döngüsü SPONTAN ZORUNLU SOLUK

- Zaman döngüsü

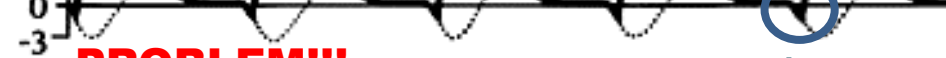
- CMV - SIMV farkı Spontan soluk varlığı SPONTAN YOK : CMV = SIMV

- SIMV mod amaç : Hastayı ventilatörden ayırma

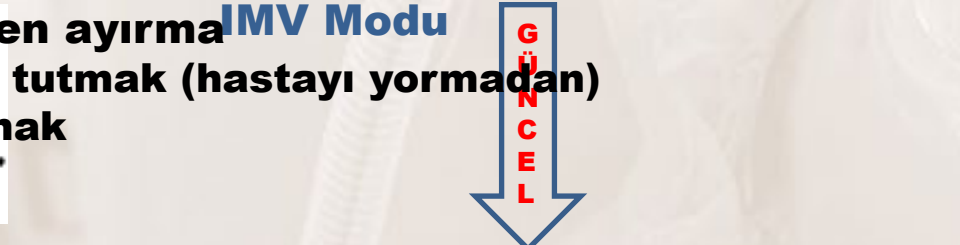
- Zorunlu solukları en düşük düzeyde tutmak (hastayı yormadan)

- Hastanın solunuma katkısını artırmak

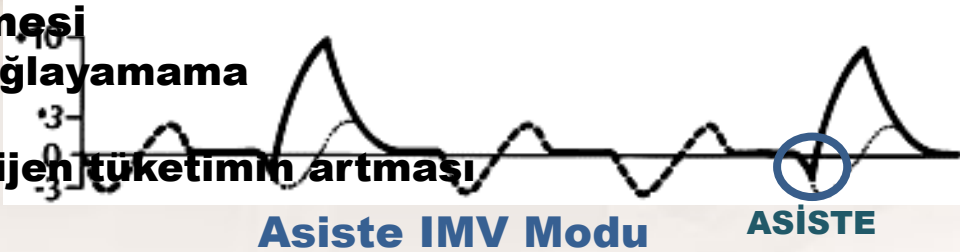
PROBLEM!!!

- Spontan solukların desteklenmemesi
- Yeterli soluk hacmi sağlayamama
- Takipne
- Solunum işinin ve Oksijen tüketiminin artması

ÇÖZÜM

- SIMV + spontan solunum desteği = SIMV + PS-IMV

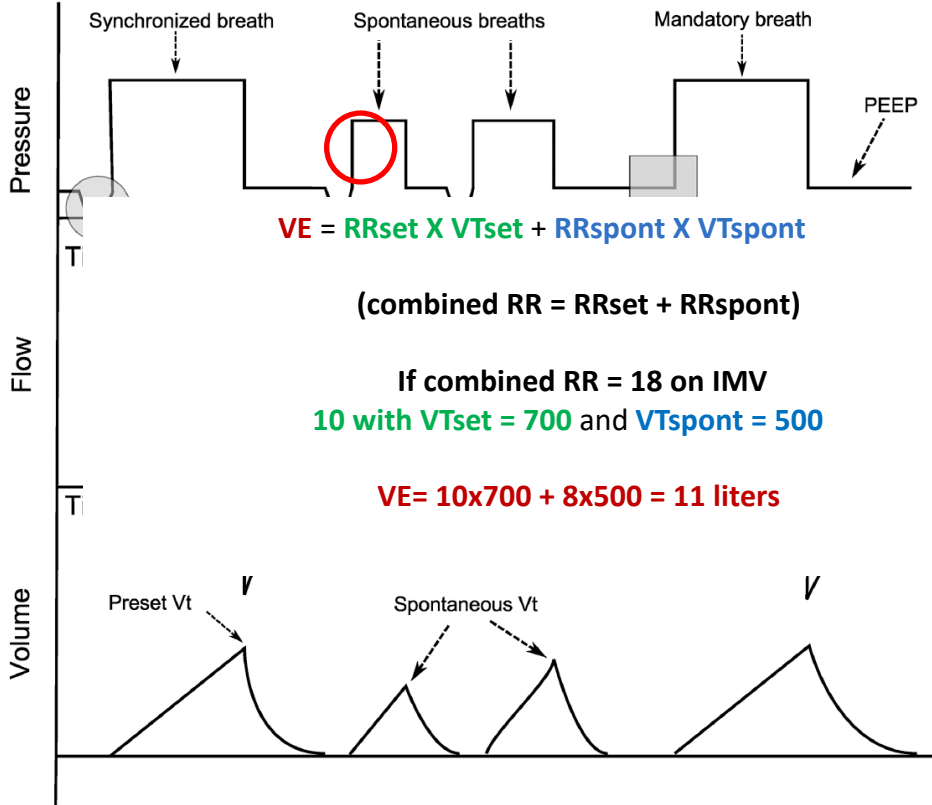
Asiste = Senkronize

PS-IMV

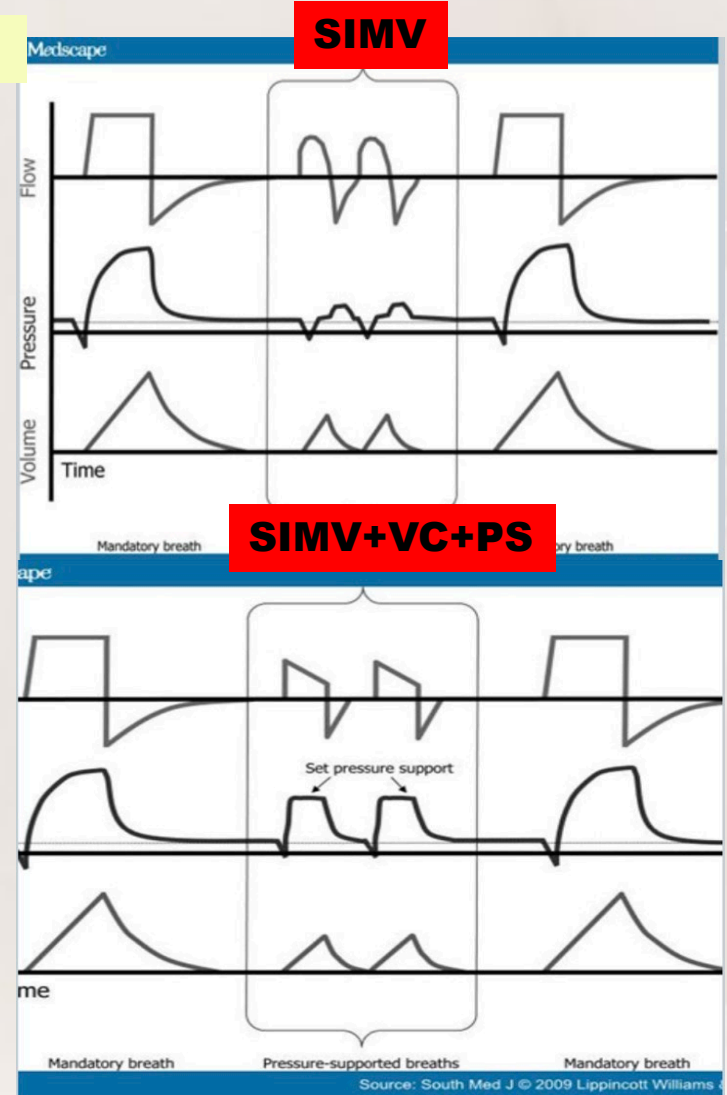
Geleneksel Ventilasyon Modları

SIMV

TETİK PENCERESİNDE, SENKRONİZE SOLUKLAR!

Ayarlanacak Parametreler;
FiO2, PEEP, Frekans, Tetik
VT, Akım Hızı, Tinsp, Pinsp/Pspont

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

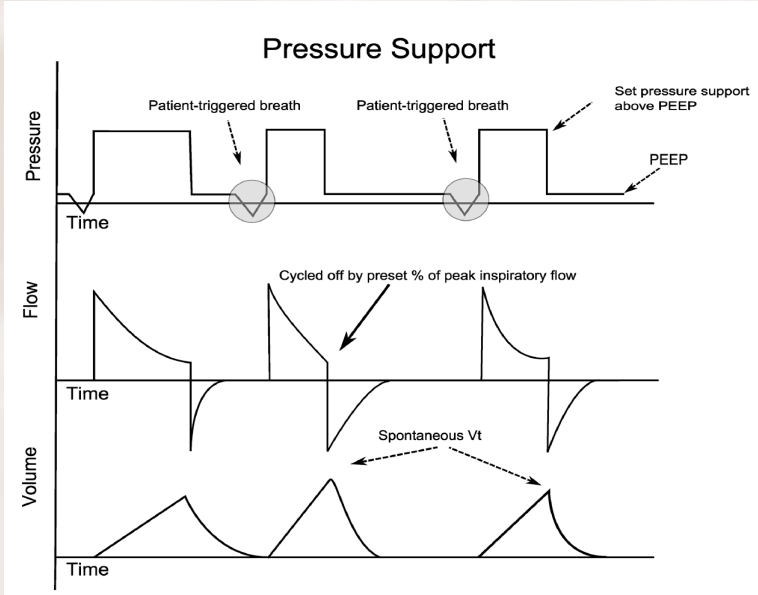
SIMV

PSV

CPAP

BILEVEL

BASINÇ DESTEK VENTİLASYON

- Her soluma çabasına basınç destek
- Hasta solumuyorsa **Frekans = 0** (zaman tetik yok)
- Riski ortadan kaldırmak amaçlı Apne Rate ayarı
  - Belirli süre solunum eforu yoksa seçilen mod ile devam (temel parametre ayarı)

Soluklar

- Hasta tetik
- Basınç kontrol
- Akım döngülü (yavaşlayan akım)

Hasta ventilatör uyumu son derece iyi

Tek başına veya **SIMV-PS** kullanımı

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

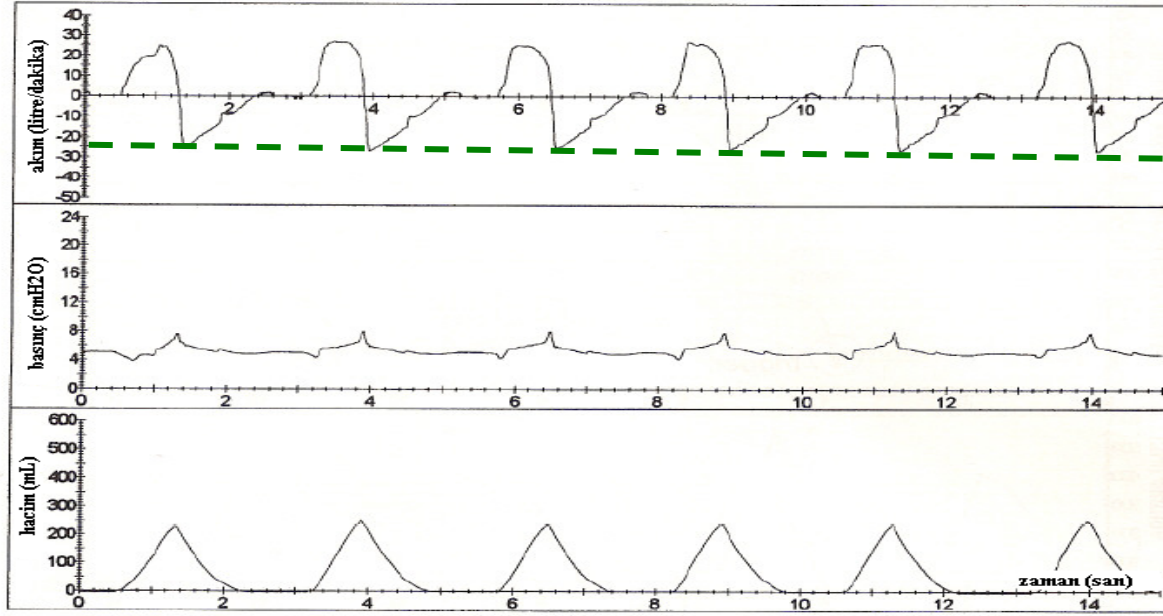
SIMV

PSV

CPAP

BILEVEL

SÜREKLİ POZİTİF HAVAYOLU BASINCI
CONTINUOUS POSITIVE AIRWAY PRESSURE

**Pozitif hava yolu
basıncı / PEEP**

BAZAL DEĞİŞKEN

- **Havayolu basıncını soluk döngüsü boyunca atmosfer basıncının üzerinde tutarak alveollerin çökmesinin önlenmesi**
- **Spontan solunum!** Yeterli soluma çabası şart
- **İnspiryum desteği yok**

Geleneksel Ventilasyon Modları

CMV-VC

CMV-PC

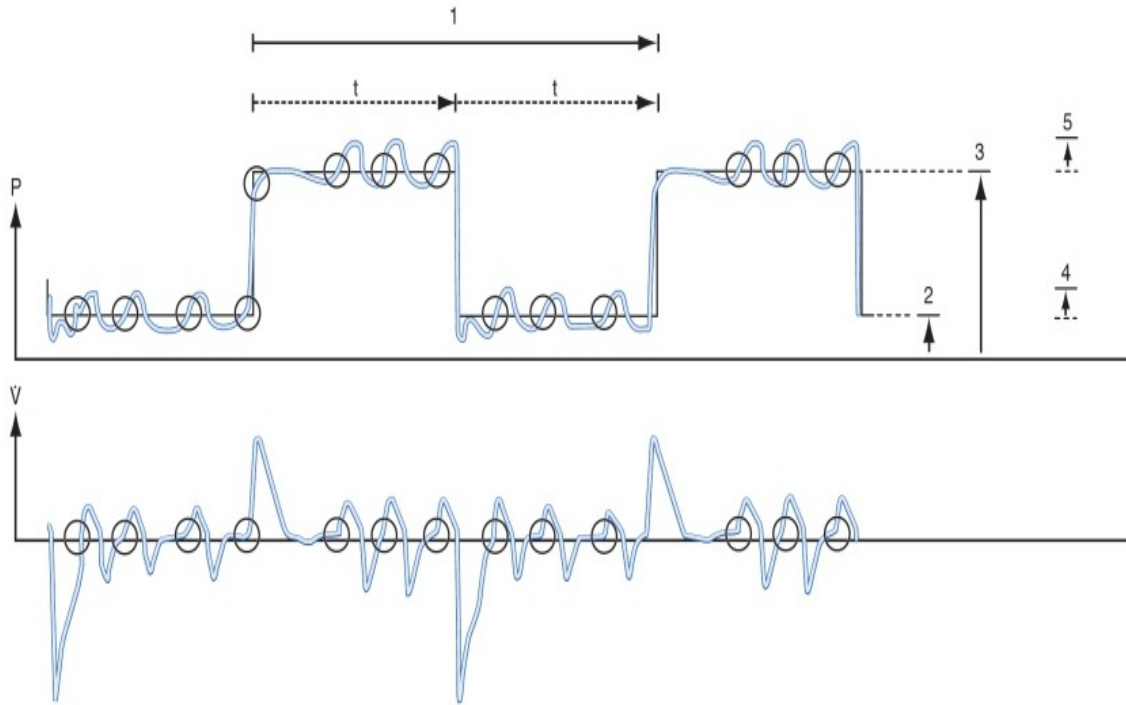
SIMV

PSV

CPAP

BILEVEL

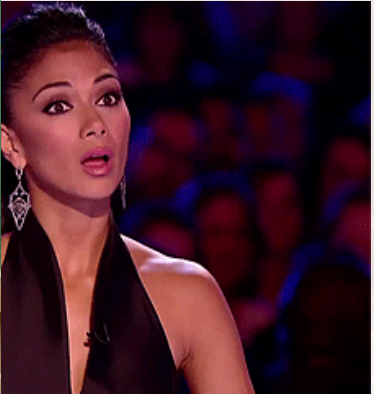
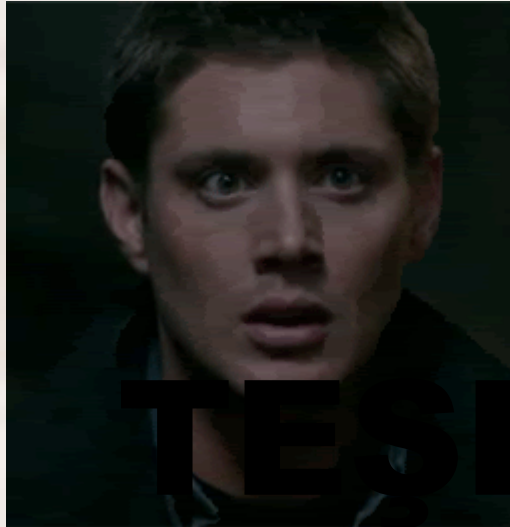
ÇİFT DÜZEYLİ POZİTİF HAVAYOLU BASINCI
BILEVEL POSITIVE AIRWAY PRESSURE

Fig. 23-3 Top, Pressure–time curve; bottom, flow–time curve during APRV, called BI-Vent on the Servo-i ventilator. Inspiratory flows are in the upward direction and expiratory flows downward. Note the spontaneous breathing during the high pressure (P_{high}) setting and the low pressure (P_{low}) setting. (Courtesy Maquet, Inc., Bridgewater, N.J. Redrawn for this text.)

- **DUAL-CPAP**
- **Hasta solunumu olmadan sürekli çift hava yolu basıncı**
- **İki farklı havayolu basıncı (alt PEEP ve üst PEEP)**
- **Spontan solunum (serbest)**

Any questions?

TESEN

R...